

ویژه نامه مبلغین اعزامی اربعین

گردآورنده: حامد میرزاخان

الله أكبر

راه‌پیمایی اربعین را شکر کنید

این حادثه راه‌پیمایی را شکر کنید. شکرش از جمله به این است که آن روحیات را، آن حالات را - که در این دو سه روزی که مشغول راه‌پیمایی بودید، آنجا مشاهده کردید یا احساس کردید- در خودتان نگه دارید؛ آن برادری را، آن مهربانی را، آن توجه به ولایت را، آن آماده شدن بدن برای تعب کشیدن را، آن ترجیح دادن زحمت کشیدن و عرق ریختن و راه رفتن بر راحتی و تنبلی را. در همه امور زندگی باید این را دنبال کرد؛ این می‌شود شکر.

با دل حرف بزنید

با دل حرف بزنید. سعی کنید ولو دو دقیقه، ولو پنج دقیقه، دل را فارغ کنید از بقیه‌ی شاغل‌ها و متصل کنید به معنویتی که در آن جا حضور دارد و حرفتان را بزنید.

زیارت جامعه کبیره بخوانید

زیارت جامعه مثلاً شش هفت صفحه است، وقت کردید هم‌هش را بخوانید، وقت نکردید یک صفحه‌اش یا نصف صفحه‌اش را بخوانید.

در زیارت به مخاطب آن متوجه باشید

در حالی که متن زیارت را می‌خوانید، ولو معنایش را هم ندانید، متوجه باشید خطاب به چه کسی می‌خوانید. اگر این شد، آن وقت می‌شود زیارت.

دل‌تان به امام متصل باشد

بعضی‌ها خیال می‌کنند با بدبروند حتماً به ضریح بی‌چسبند! اینها چون دل‌ها بی‌شان وصل نمی‌شود، می‌خواهند جسم‌ها را وصل کنند؛ چه فایده دارد؟ یکی هم ممکن است دور تر باشد، اما دلش متصل باشد؛ این خوب است.

داخل حرم نماز بخوانید، ذکر بگویید

در داخل حرم نماز بخوانید، نماز قضا بخوانید، نماز واجب بخوانید، نماز مستحبی بخوانید، نماز برای پدر و مادر بخوانید، ذکر بگویید - لا اله الا الله بگویید، تسبیحات را بگوید - به شرطی که دل وصل باشد.

آداب زیارت در بیان رهبر معظم اندو تاراب مدظله العالی

به نیابت شهدا هم زیارت کنیم

به حضور امام توجه کنید

شرط اول قبولی زیارت این است که با حضرت «ملاقات» کنید؛ یعنی رفتن حرم و آمدن، صرف رفتن به یک مکان و بیرون آمدن نیابت؛ آن‌جا و روح‌الایبی حضور دارد؛ به این حضور توجه بکنید.

با امام حرف بزنید

«با چشم دیدن» لازمه‌ی ملاقات نیست؛ او هست و سخن شما را می‌شنود، حضور شما را می‌بیند، شخص شماره‌ای بیند، با او حرف بزنید؛ این شد زیارت، زیارت یعنی همین ملاقات.

سلام بدهید

انسان وقتی به ملاقات کسی می‌رود، با او احوال‌پرسی می‌کند، به او سلام می‌کند؛ همین‌در ملاقات روح مطهر ائمه علیهم‌السلام، و اولیاء الهی هم لازم است؛ با درفت، سلام کرد، عرض ادب کرد.

با هر زبانی زیارت کنید

از زیارت به هر زبانی هم می‌شود؛ اگر آیه همین زبان معمولی خودمان حرف بزنیم، این آداب ملاقات و زیارت صورت گرفته.

زیارت‌های ائمه را بخوانید

اگر بخوایم با یک بیان شیوا و با مضامین خوبی حرف بزنیم، آن همین زیارت‌هایی است مثل زیارت مخصوصی امام رضا علیه‌السلام، زیارت امین‌الله یا زیارت جامعه.

زیارت امام حسین علیه السلام از راه دور

السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا مَوْلَايَ وَابْنَ مَوْلَايَ، وَسَيِّدِي وَابْنَ سَيِّدِي، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا مَوْلَايَ
 الشَّهِيدُ بِنُ الشَّهِيدِ، وَالْقَتِيلُ بِنُ الْقَتِيلِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، أَنَا زَائِرُكَ يَا بَنَ
 رَسُولِ اللَّهِ بِقَلْبِي وَلِسَانِي وَجَوَارِحِي، وَإِنْ لَمْ أَرْزُكَ بِنَفْسِي مُشَاهِدَةً لِقُبَّتِكَ، فَعَلَيْكَ السَّلَامُ
 يَا وَارِثَ آدَمَ صَفْوَةَ اللَّهِ، وَوَارِثَ نُوحٍ نَبِيِّ اللَّهِ، وَوَارِثَ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلِ اللَّهِ، وَوَارِثَ مُوسَى
 كَلِيمِ اللَّهِ، وَوَارِثَ عِيسَى رُوحِ اللَّهِ، وَوَارِثَ مُحَمَّدٍ حَبِيبِ اللَّهِ وَنَبِيِّهِ وَرَسُولِهِ، وَوَارِثَ عَلِيٍّ
 أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَوَصِيِّ رَسُولِ اللَّهِ وَخَلِيفَتِهِ، وَوَارِثَ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ وَوَصِيِّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، لَعَنَّ
 اللَّهُ قَاتِلَيْكَ، وَجَدَّدَ عَلَيْهِمُ الْعَذَابَ فِي هَذِهِ السَّاعَةِ وَفِي كُلِّ سَاعَةٍ، أَنَا يَا سَيِّدِي مُتَقَرِّبٌ إِلَى اللَّهِ
 جَلَّ وَعَزَّ، وَإِلَى جَدِّكَ رَسُولِ اللَّهِ، وَإِلَى أَيْكِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، وَإِلَى أَخِيكَ الْحَسَنِ، وَإِلَيْكَ
 يَا مَوْلَايَ، فَعَلَيْكَ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بِزِيَارَتِي لَكَ بِقَلْبِي وَلِسَانِي وَجَمِيعِ جَوَارِحِي،
 فَكُنْ يَا سَيِّدِي شَفِيعِي لِقَبُولِ ذَلِكَ مِنِّي، وَأَنَا بِالْبَرَاءَةِ مِنْ أَعْدَائِكَ وَاللَّغْنَةِ لَهُمْ وَعَلَيْهِمْ أَتَقَرَّبُ
 إِلَى اللَّهِ وَإِلَيْكُمْ أَجْمَعِينَ، فَعَلَيْكَ صَلَوَاتُ اللَّهِ وَرِضْوَانُهُ وَرَحْمَتُهُ.

سپس به قبر علی بن الحسین (علیهما السلام) (علی اکبر) توجه می کنی و بر او سلام می گویی، و در پایان آنچه

دوست داری از امور دنیا و آخرت را، از خدا طلب می کنی

آنگاه چهار رکعت نماز می خوانی. سپس رو به قبله، به سوی قبر امام حسین (ع) و سایر شهدا متوجه می شوی

و به قصد وداع می گویی:

أَنَا مُوَدِّعُكَ يَا مَوْلَايَ وَابْنَ مَوْلَايَ، وَيَا سَيِّدِي وَابْنَ سَيِّدِي، وَمُودِعُكَ يَا سَيِّدِي وَابْنَ
 سَيِّدِي يَا عَلِيَّ بْنَ الْحُسَيْنِ، وَمُودِعُكُمْ يَا سَادَاتِي يَا مَعَاشِرَ الشُّهَدَاءِ، فَعَلَيْكُمْ سَلَامُ اللَّهِ وَ
 رَحْمَتُهُ وَرِضْوَانُهُ وَبَرَكَاتُهُ.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

زيارة الأربعين

روي عن الإمام الحسن العسكري (عليه السلام)، أنه قال: علامات المؤمن خمس : صلاة إحدى وخمسين . أي الفرائض اليومية، وهي سبع عشرة ركعة، والنوافل اليومية، وهي أربع وثلاثون ركعة . وزيارة الأربعين، والتختم باليمين، وتغفير الجبين بالسجود، والجهر بِبِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .

وروي عن صفوان الجمال قال : قال لي مولاي الصادق (عليه السلام) في زيارة الأربعين :
تُزور عند ارتفاع النهار، وتقول :

السَّلَامُ عَلَى وَلِيِّ اللَّهِ وَحَبِيبِهِ، السَّلَامُ عَلَى خَلِيلِ اللَّهِ وَنَجِيبِهِ، السَّلَامُ عَلَى صَفِيِّ اللَّهِ وَابْنِ صَفِيِّهِ، السَّلَامُ عَلَى الْحُسَيْنِ الْمَظْلُومِ الشَّهِيدِ، السَّلَامُ عَلَى أَسِيرِ الْكُرْبَاتِ وَقَتِيلِ الْعَبْرَاتِ .

اللَّهُمَّ إِنِّي أَشْهَدُ أَنَّهُ وَلِيُّكَ وَابْنُ وَلِيِّكَ، وَصَفِيُّكَ وَابْنُ صَفِيِّكَ الْفَائِزُ بِكَرَامَتِكَ، أَكْرَمْتَهُ بِالشَّهَادَةِ وَحَبَوْتَهُ بِالسَّعَادَةِ، وَاجْتَبَيْتَهُ بِطِيبِ الْوِلَادَةِ، وَجَعَلْتَهُ سَيِّدًا مِنَ السَّادَةِ، وَقَائِدًا مِنَ الْقَادَةِ، وَذَائِدًا مِنَ الذَّادَةِ، وَأَعْطَيْتَهُ مَوَارِيثَ الْأَنْبِيَاءِ، وَجَعَلْتَهُ حُجَّةً عَلَى خَلْقِكَ مِنَ الْأَوْصِيَاءِ، فَأَعْذَرَ فِي الدُّعَاءِ وَمَنَحَ النُّصْحَ، وَبَدَّلَ مُهْجَتَهُ فِيكَ لِيَسْتَنْقِذَ عِبَادَكَ مِنَ الْجَهَالَةِ وَحَيْرَةِ الضَّلَالَةِ .

وَقَدْ تَوَازَرَ عَلَيْهِ مَنْ غَرَّتْهُ الدُّنْيَا، وَبَاعَ حَظَّهُ بِالْأَرْذَلِ الْأَدْنَى، وَشَرَى آخِرَتَهُ بِالثَّمَنِ الْأَوْكَسِ، وَتَغَطَّرَسَ وَتَرَدَّى فِي هَوَاهُ، وَأَسْخَطَكَ وَأَسْخَطَ نَبِيَّكَ، وَأَطَاعَ مِنْ عِبَادِكَ أَهْلَ الشِّقَاقِ وَالنِّفَاقِ، وَحَمَلَةَ الْأَوْزَارِ الْمُسْتَوْجِبِينَ النَّارَ، فَجَاهَدَهُمْ فِيكَ صَابِرًا

مُحْتَسِبًا حَتَّى سَفِكَ فِي طَاعَتِكَ دَمَهُ، وَاسْتَبِيحَ حَرِيمَهُ، اللَّهُمَّ فَالْعَنُهُمْ لَعْنًا
وَبِيلاً وَعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا.

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ سَيِّدِ الْأَوْصِيَاءِ، أَشْهَدُ أَنَّكَ
أَمِينُ اللَّهِ وَابْنُ أَمِينِهِ، عِشْتَ سَعِيدًا وَمَضَيْتَ حَمِيدًا، وَمُتَّ فَقِيدًا مَظْلُومًا شَهِيدًا،
وَأَشْهَدُ أَنَّ اللَّهَ مُنْجِزٌ مَا وَعَدَكَ، وَمُهْلِكٌ مَنْ خَذَلَكَ، وَمُعَذِّبٌ مَنْ قَتَلَكَ، وَأَشْهَدُ
أَنَّكَ وَفَيْتَ بِعَهْدِ اللَّهِ، وَجَاهَدْتَ فِي سَبِيلِهِ حَتَّى آتَيْتَ الْيَقِينَ، فَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ
قَتَلَكَ، وَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ ظَلَمَكَ، وَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً سَمِعَتْ بِذَلِكَ فَرَضِيَتْ بِهِ .

اللَّهُمَّ إِنِّي أَشْهَدُكَ أَنِّي وَلِيُّ لِمَنْ وَالَاهُ وَعَدُوٌّ لِمَنْ عَادَاهُ، يَا بَنَ رَسُولِ
اللَّهِ، أَشْهَدُ أَنَّكَ كُنْتَ نُورًا فِي الْأَصْلَابِ الشَّامِخَةِ وَالْأَرْحَامِ الْمُطَهَّرَةِ، لَمْ تُنَجِّسْكَ
الْجَاهِلِيَّةُ بِأَنْجَاسِهَا، وَلَمْ تُلْبَسْكَ الْمُدْلَهَمَاتُ مِنْ ثِيَابِهَا .

وَأَشْهَدُ أَنَّكَ مِنْ دَعَائِمِ الدِّينِ وَأَرْكَانِ الْمُسْلِمِينَ وَمَعْقِلِ الْمُؤْمِنِينَ، وَأَشْهَدُ أَنَّكَ
الْإِمَامُ الْبُرِّ التَّقِيِّ الرَّضِيِّ الزَّكِيِّ الْهَادِي الْمَهْدِيُّ، وَأَشْهَدُ أَنَّ الْأَيْمَةَ مِنْ وُلْدِكَ كَلِمَةُ
التَّقْوَى وَأَعْلَامُ الْهُدَى وَالْعُرْوَةُ الْوُثْقَى، وَالْحُجَّةُ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا .

وَأَشْهَدُ أَنِّي بِكُمْ مُؤْمِنٌ وَيَايَابِكُمْ، مُوقِنٌ بِشَرَايِعِ دِينِي وَخَوَاتِيمِ عَمَلِي، وَقَلْبِي
لِقَلْبِكُمْ سَلْمٌ وَأَمْرِي لِأَمْرِكُمْ مُتَّبِعٌ، وَنُصْرَتِي لَكُمْ مُعَدَّةٌ حَتَّى يَأْذَنَ اللَّهُ لَكُمْ،
فَمَعَكُمْ مَعَكُمْ لَا مَعَ عَدُوِّكُمْ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ، وَعَلَى أَرْوَاحِكُمْ وَأَجْسَادِكُمْ
وَشَاهِدِكُمْ وَغَائِبِكُمْ وَظَاهِرِكُمْ وَبَاطِنِكُمْ آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ .

ثمَّ تصلِّي ركعتين، وتدعو بما أحببت، وترجع .

علی

امام علیه السلام

راهنمای زائران

حرم مطهر امام علی علیه السلام

راهنمای مکان نما

۷	مرقد آیت الله خوئی	۱	ضریح مطهر امام علی / مدفن مطهر حضرت آدم و حضرت نوح
۸	مرقد سید ابوالحسن اصفهانی و آخوند خراسانی	۲	مرقد آیت الله سید مصطفی خمینی / علامه حلّی
۹	مرقد آیت الله نائینی	۳	مرقد مقدس اردبیلی
۱۰	مرقد شیخ عباس قمی و میرزای نوری	۴	مرقد شیخ جعفر شوشتری
۱۱	مرقد شیخ انصاری	۵	مرقد سید محمد کاظم طباطبائی / مسجد عمران بن شاهین
۱۲	مرقد و مسجد شیخ طوسی		محل برگزاری مراسم بعثه
۱۳	مدرسه غریبه	۶	مرقد میرزای شیرازی (صاحب فتاوی تحریم نساگو)
۱۴	مرقد ملا احمد نراقی		

کوفه

راهنمای زائران

مسجد معظم کوفه و مزارهای وابسته به آن

راهنمای مکان نما

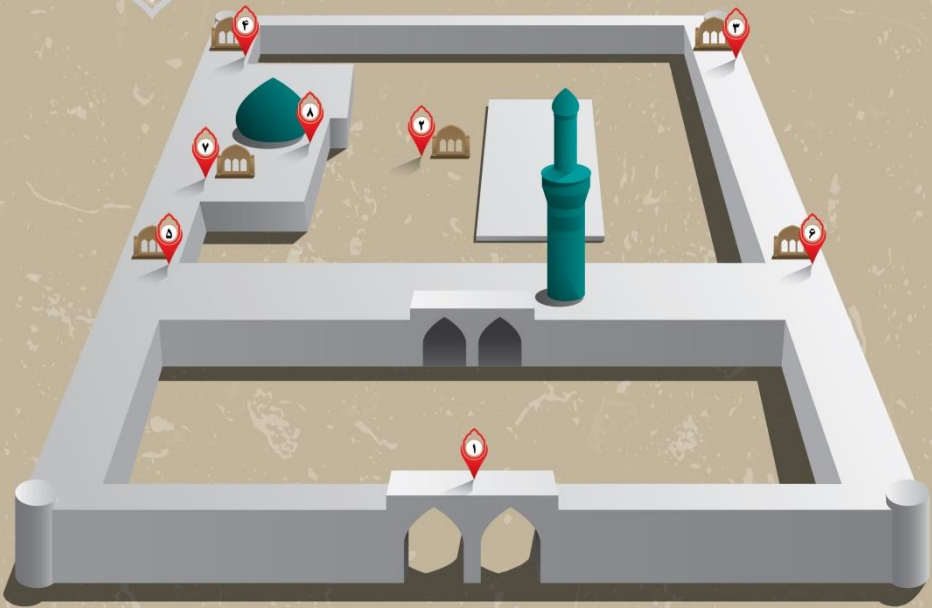
۱	محراب شهادت امام علی علیه السلام
۲	مرقد مختار ثقفی
۳	مرقد مسلم بن عقیل (س)
۴	مرقد هانی بن عروه
۵	مقام و محراب امام زین العابدین علیه السلام
۶	مقام و محراب امام صادق علیه السلام
۷	مقام خضر (س)
۸	دکه المعراج
۹	مقام ابراهیم علیه السلام
۱۰	مقام جبرائیل علیه السلام
۱۱	سفينه نوح
۱۲	دکه القضاء
۱۳	بیت الطشت
۱۴	مقام حضرت آدم علیه السلام
۱۵	مقام حضرت نوح علیه السلام

سجده

راهنمای زائران

مسجد معظم سهله

راهنمای مکان نما

۱ ورودی مسجد مطهر سهله	۵ مقام حضرت ابراهیم علیه السلام
۲ مقام و مسجد امام زمان عجل الله	۶ مقام حضرت ادریس علیه السلام
۳ مقام امام زین العابدین علیه السلام	۷ مقام حضرت خضر علیه السلام
۴ مقام امام صادق علیه السلام	۸ مقام انبیاء و صالحین علیهم السلام

علی

امام
راهنمای زائران
 حرم مطهر امام علی علیه السلام

راهنمای مکان نما

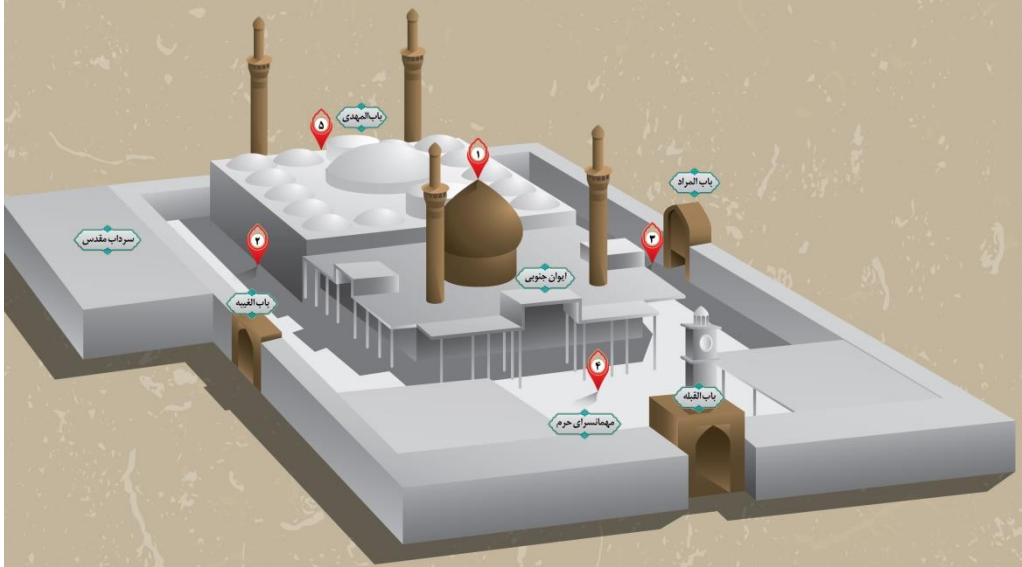
۷ مرقد آیت الله خوئی	۱ ضریح مطهر امام علی / مدفن مطهر حضرت آدم و حضرت نوح
۸ مرقد سید ابوالحسن اصفهانی و آخوند خراسانی	۲ مرقد آیت الله سید مصطفی خمینی / علامه حلی
۹ مرقد آیت الله نائینی	۳ مرقد مقدس اردبیلی
۱۰ مرقد شیخ عباس قمی و میرزای نوری	۴ مرقد شیخ جعفر شوشتری
۱۱ مرقد شیخ انصاری	۵ مرقد سید محمد کاظم طباطبائی / مسجد عمران بن شاهین
۱۲ مرقد و مسجد شیخ طوسی	۶ محل برگزاری مراسم بعثه
۱۳ مدرسه غروه	۷ مرقد میروزی شیروزی (صاحب فتوای تحریم تنباکو)
۱۴ مرقد ملا احمد نراقی	

عسکریں

عَلَيْهِمَا السَّلَامُ

راهنمای زائران

حرم شناسی (عسکریین علیهما السلام)

راهنمای مکان نما

۱ مرقد مطهر امام هادی، امام عسکری

حکیمه خاتون، نرجس خاتون

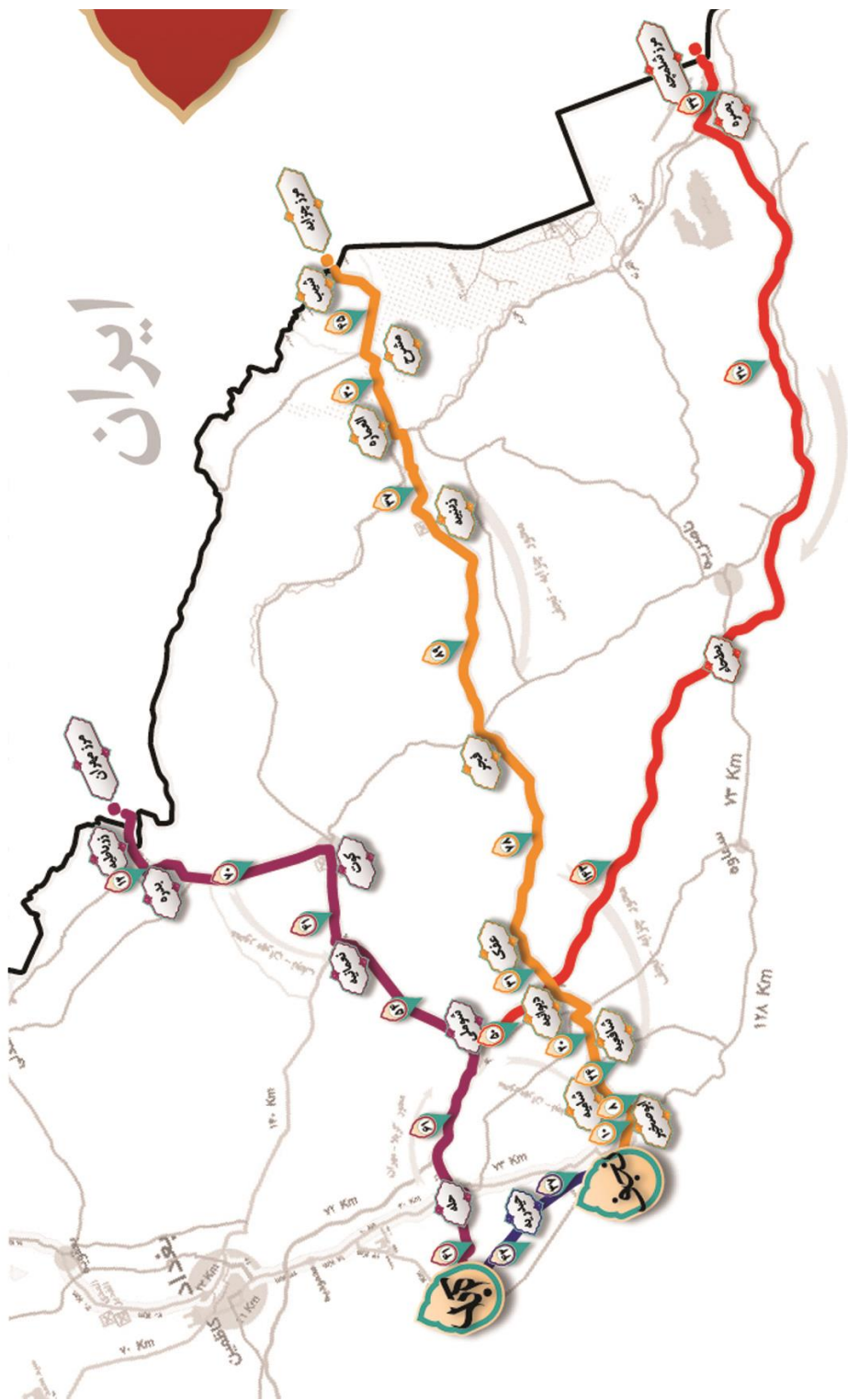
۲ صحن القیبه

۳ صحن امامین

۴ صحن مصلی

۵ شبستان جدید

ایران

توصیه‌های امدادی
به زائران
در هنگام مواجهه با
ازدحام

گام‌های استوار بردارید

داد و فریاد به راه نیندازید

دست‌های تان را
جلوی سینه‌تان جمع کنید

اگر کسی روی زمین افتاد، بلافاصله
کمک کنید تا از جایش برخیزد

توصیه‌های امدادی به زائران در هنگام مواجهه با ازدحام

اصل اول

از حضور در مکان‌های با تراکم بالای جمعیت بپرهیزید.

اصل دوم

اگر در فضای متراکم از جمعیت قرار گرفتید، هر زمان احساس کردید تراکم جمعیت به حد خطرناکی رسید، در اولین فرصت تلاش کنید از مرکز ازدحام فاصله بگیرید. تصمیم‌گیری دربارهٔ اینکار گاهی بسیار دشوار است. چون ممکن است مدت‌ها منتظر مانده باشید تا به نقطهٔ دلخواه برسید.

اگر نتوانستید از مرکز ازدحام فاصله بگیرید، راهکارهای زیر را رعایت کنید:

- گام‌های استوار بردارید و مراقب باشید که سر نخورید و به زمین نیفتید.
- انرژی‌تان را حفظ کنید. تلاش بیهوده نکنید تا جمعیت را بشکافید یا فرار کنید. داد و فریاد به راه نیندازید؛ چرا که فریادزدن، جو را متشنج می‌کند و معمولاً جریان امور را وخیم‌تر می‌کند.
- دست‌هایتان را جلوی سینه‌تان جمع کنید. سینه‌تان را بدون حفظ به پشت نفر جلویی نچسبانید. جمع کردن دست‌ها اجازه می‌دهند تا در صورت افزایش فشار جمعیت، راهی برای تنفس داشته باشید.
- چنانچه در تاریکی هستید، با آرامش گام بردارید و مراقب خود و نفرت کناری باشید.
- اگر در کنار تان کسی روی زمین افتاد، بلافاصله کمک کنید تا از جایش بلند بریزد، زیرا امکان دارد که بعد از او، افراد دیگری به زمین بیفتند.

توصیه‌های امدادی به زائران در هنگام مواجهه با گرمزدگی

از پنکه برای کاهش دما استفاده کنید

پاهای مصدوم را بلند کنید

مصدوم را به پشت بخوابانید

کمپرس های سرد استفاده کنید

به مصدوم مایعات بخورانید

کمک های اولیه

در صورت مواجهه با افراد گرمزده موارد زیر انجام شود:

- فرد گرمزده را به محل خنک و سایه منتقل کنند.
- فرد گرمزده را به پشت و به صورت صاف خوابانده و پاهای او را بالاتر از سطح زمین قرار دهند.
- لباس‌های ضخیم و لباس‌هایی که حرارت را در خود حفظ می‌کنند را از بدن بیمار خارج کنند.
- برای خنک کردن بدن فرد گرمزده، بدن او را مرطوب کنند و باد بزنند یا در آب فرو ببرند.
- بسته های یخ را روی پیشانی، پشت گردن، زیر بغل، کف دست‌ها، کف پاها و کشاله ران‌ها قرار دهند.
- مقدار زیادی آب یا نوشیدنی‌های دیگر به او بدهند. این کار را زمانی انجام دهند که گرمزده هوشیار باشد، به نحوی که آب را خود بنوشد.
- پیوسته دمای بدن بیمار را اندازه‌گیری و اطلاعات دقیق آن را با ثبت زمان، جمع‌آوری کنند و در صورتی که نگهداری از بیمار به فرد دیگری واگذار شد، این اطلاعات را در اختیار آن شخص قرار دهند.

توصیه‌های امدادی به زائران در هنگام مواجهه با مصدوم

کمک های اولیه

- کمک های اولیه را فرا بگیرید. برای این کار می‌توانید به نزدیک‌ترین شعبه جمعیت هلال احمر در منطقه محل سکونت خود مراجعه نمایید.
- آرامش خود را حفظ کنید و موقعیت را از نظر خطراتی که شما و مصدومان را تهدید می‌کند، ارزیابی کنید.
- از نیروی انسانی اطراف خود درخواست کمک نمایید تا فوراً نیروهای امدادی و اورژانس را خبر کنند. (شماره تماس در عراق)
- تا زمان رسیدن نیروهای امدادی کنار مصدوم بمانید و علائم حیاتی وی را کنترل کنید.
- بازگرداندن ضربان قلب و سپس تنفس مصدوم بر هر چیزی، حتی رسیدگی به صدمات ستون فقرات، مقدم است.
- چنانچه مصدوم ضربان قلب نداشت، ماساژ قلبی را شروع کنید و تنفس دهان‌به‌دهان را طبق دستور عملیات احیای قلب ادامه دهید تا هنگامی که اورژانس برسد.
- در صورت مواجه شدن با چند مصدوم، ابتدا به مصدومی که بیهوش است، کمک کنید؛ اگر فرد بیهوش کودک است باید عملیات احیا را انجام دهید.

خلاصه احکام نماز مسافر

انسان باید در سفر، نمازهای چهار رکعتی را دو رکعت (شکسته) بخواند، به شرط آنکه مسافرتش از هشت فرسخ که حدود ۴۵ کیلومتر است کمتر نباشد.

چند مسأله:

۱ مسافر، زمانی باید نمازش را شکسته بخواند که حداقل به مقداری دور شود که دیوارهای آن شهر یا روستا را نبیند و اذان آنجا را هم نشنود و چنانچه قبل از آن بخواند نماز بخواند باید تمام بخواند.

۲ اگر مسافر از جایی که نمازش تمام است، مثل وطن حداقل، چهار فرسخ (۲۲/۵ کیلومتر) می رود و چهار فرسخ برمی گردد، نمازش در این سفر هم شکسته است.

۳ مسافری که به وطنش بر می گردد، وقتی دیوار وطن خود را ببیند و صدای اذان آنجا را بشنود، نمازش تمام است.

۴ اگر به جایی می رود که دو راه دارد، یک راه آن کمتر از هشت فرسخ و راه دیگر، هشت فرسخ یا بیشتر باشد اگر از راهی برود که هشت فرسخ است، باید نماز را شکسته بخواند و اگر از راهی برود که هشت فرسخ نیست، باید نماز را تمام بخواند.

در این مکان ها نماز تمام است

۱ در وطن.

۲ در جایی که انسان می داند و یا بنا دارد ده روز بماند.

۳ در جایی که سی روز با تردید مانده است؛ یعنی معلوم نبوده، می ماند یا می رود و تا سی روز به همین حالت مانده و جائی هم نرفته است که در این صورت بعد از سی روز باید نماز را تمام بخواند.

وطن، شهر یا روستایی است که انسان برای زندگی همیشگی خود اختیار کرده است خواه در آنجا به دنیا آمده باشد و وطن پدر و مادرش باشد و یا خودش آنجا را برای زندگی اختیار کرده است.

خلاصه احکام غسل

گاهی برای نماز و سایر کارهایی که باید وضو انجام داد، غسل واجب می شود (مثلاً بعد از جُنُب شدن) و شیوه آن بدین صورت است:

غُسل ها به دو گونه انجام پذیرند:

(۱) غُسل ترتیبی: ابتدا سر و گردن را کاملاً می شوئیم، سپس طرف راست بدن و بعد از آن، نیمه چپ بدن شسته می شود. (بنابر احتیاط واجب، باید به ترتیب فوق انجام شود)

(۲) غُسل ارتماسی: در غسل ارتماسی تمام بدن، یکباره در زیر آب قرار می گیرد.

تفاوت غسلها با هم فقط در نیت آنهاست نه در انجام آنها.

شرایط صحیح بودن غسل چیست؟ تمام شروطی که در صحیح بودن وضو گفتیم در غسل هم لازم است؛ بجز موالات (بدون فاصله انجام شدن) و همچنین لازم نیست که بدن را از بالا به پایین بشوید.

* کسی که چند غسل بر او واجب است می تواند به نیت همه آنها يك غسل انجام

دهد.

* کسی که غسل جنابت انجام داده، نباید برای نماز، وضو بگیرد ولی با غسل‌های دیگر نمی‌توان نماز خواند و باید وضو گرفت.

* غسل جبیره‌ای همانند وضوی جبیره‌ای است.

* کسی که روزه واجب گرفته است، نمی‌تواند غسل ارتماسی کند چون بودن تمام سر در آب، (بنابر احتیاط واجب) باعث باطل شدن روزه می‌شود.

غسل مَسِّ مِیْت: اگر کسی، جایی از بدن خود را به بدن انسان مرده‌ای که (بدنش) سرد شده و هنوز غسلش نداده‌اند برساند، باید غسل مس میت کند.

خلاصه احکام تیمم

در این موارد باید به جای وضو یا غسل، تیمم کرد:

(الف) آب نباشد و یا دسترسی به آن ممکن نباشد یا برای انسان ضرر داشته باشد یا آنقدر کم است که اگر با آن آب وضو بگیرد خودش و دیگران تشنه می‌مانند و یا مریض می‌شوند.

(ب) اگر وقت نماز تنگ باشد که اگر وضو بگیرد و یا غسل کند نمازش قضا می‌شود.

دستور تیمم:

پنج چیز در تیمم واجب است:

نیت

زدن کف هر دو دست با هم، بر چیزی که تیمم بر آن، صحیح است

کشیدن هر دو دست بر پیشانی و دو طرف آن، از جایی که موی سر روییده تا روی ابروها و بالای بینی (بنابر احتیاط واجب باید دستها روی ابروها هم کشیده شود)

کشیدن کف دست چپ بر تمام پشت دست راست

کشیدن کف دست راست بر تمام پشت دست چپ (انگشتان هم جزء کف دست می‌باشند) برای آن که یقین کند تمام پشت دست را مسح کرده باید مقداری بالاتر از میچ را هم مسح نماید.

* انسان باید برای تیمم انگشتر را از دست بیرون بیاورد و اگر مانع دیگری نیز در پیشانی و یا دستها و جود دارد، برطرف کند.

* تمام کارهای تیمم باید با قصد تیمم و برای اطاعت از دستور خداوند انجام شود. و همچنین باید معلوم کند که تیمم به جای وضو است یا غسل و این همان نیت تیمم است.

چیزهایی که تیمم بر آنها صحیح است:

تیمم بر خاک، ریگ، سنگ، گل پخته، مثل آجر، اگر پاک باشند، صحیح است. (بنا بر نظر مقام معظم رهبری مدظله تیمم بر سیمان و موزائیک نیز صحیح است) احکام تیمم:

تیمی که به جای وضو است با تیممی که به جای غسل است، بجز نیت آنها، تفاوتی ندارند. کسی که به جای وضو تیمم کرده، اگر یکی از کارهایی که وضو را باطل می‌کند از او سر بزند، تیممش باطل است.

* تیمم در صورتی که انسان نتواند وضو بگیرد یا غسل کند صحیح است پس اگر بدون عذری تیمم کند، تیممش صحیح نیست و * اگر عذری داشته باشد و عذرش بر طرف شود مثل اینکه آب نداشته و بعد پیدا کند تیمم او باطل است.

خلاصه احکام لباس نمازگزار

لباس نمازگزار باید این شرایط را داشته باشد:

- پاك باشد (نجس نباشد)
 - مباح باشد (غصبی نباشد)
 - از اجزاء مردار نباشد (مثلا از پوست حیوانی که طبق دستور اسلام نکشته اند، نباشد. حتی کمر بند و کلاه)
 - از حیوان حرام گوشت نباشد، مثلا از پوست پلنگ یا روباه تهیه نشده باشد.
 - اگر نمازگزار، مرد است، لباس او طلا بافت یا ابریشم خالص نباشد.
- * بدن نمازگزار نیز باید پاك باشد. * اگر انسان بداند، بدن یا لباسش نجس است ولی هنگام نماز فراموش کند و نماز بخواند نمازش باطل است.
- * در این موارد اگر با بدن یا لباس نجس نماز بخواند صحیح است:
- نداند بدن یا لباسش نجس است و بعد از نماز متوجه شود.
 - به واسطه زخمی که در بدن اوست، بدن یا لباسش نجس شده و آب کشیدن و عوض کردن آن دشوار است.
 - لباس یا بدن نماز گزار به خون نجس شده است، ولی مقدار آلودگی کمتر از درهم است (تقریباً به اندازه يك سکه دو ریالی است)
 - ناچار باشد که با بدن یا لباس نجس نماز بخواند، مثلا آب برای آب کشیدن آن ندارد.

*اگر لباسهای کوچک نمازگزار مثل دستکش یا جوراب نجس باشد و یا دستمال کوچک نجس در جیب داشته باشد در صورتی که از اجزاء مردار یا حرام گوشت نباشد اشکال ندارد.

*مکانی که انسان بر روی آن نماز میخواند باید دارای شرایط زیر باشد:

- مباح باشد
- بی حرکت باشد (مانند اتومبیل در حال حرکت نباشد)
- جای آن تنگ و سقف آن کوتاه نباشد تا قیام، رکوع و سجود را به طور صحیح انجام دهد
- جایی که پیشانی را در حال سجده می گذارد پاک باشد
- مکان نمازگزار اگر نجس است طوری خیس نباشد که به بدن او سرایت کند.
- در حال سجده، جایی که پیشانی را می گذارد از جای قدم های او بیش از ۴ انگشت بسته پست تر یا بلندتر نباشد ولی اگر شیب زمین کم باشد اشکال ندارد. (بنا بر نظر مقام معظم رهبری مدظله بنابر احتیاط، جای زانوها نیز همینطور است)

خلاصه احکام شکیات نماز

اگر در حال انجام قسمتی از نماز شك کند که همان قسمت را انجام داده یا نه؛ باید آن را انجام دهد؛ ولی اگر شروع به انجام قسمت بعدی کرده است لازم نیست به آن شك، اعتنا کند و نماز را باید ادامه دهد و نمازش صحیح است.

* اگر بعد از انجام قسمتی از نماز، در صحیح بودن آن شك کند، در صورتی که قسمت بعدی را شروع به انجام دادن کرده است؛ نباید به شك خود اعتنا کند.

* شك هایی که نماز را باطل می کند:

• شك در نمازهای «دورکعتی» یا «در دو رکعت اول» از نمازهای سه یا چهار رکعتی (قبل از سجده دوم رکعت دوم)

• اگر بین يك و بیش از يك شك کند مثلاً «يك و دو» و «يك و سه» نماز باطل است

• اگر نداند چند رکعت نماز خوانده نمازش باطل است.

شك بین سه و چهار: اگر بین سه رکعت و چهار رکعت شك کنیم باید، مبنا را بر چهار رکعت بگذاریم (با خود می گوئیم چهار رکعت خوانده ایم) و نماز را تمام می کنیم و پس از اتمام نماز، (بدون اینکه حرفی بزنیم و یا سرمان را بر گردانیم) بلند می شویم، آهسته الله اکبر می گوئیم و يك رکعت نماز احتیاط آهسته می خوانیم. طریقه خواندن نماز احتیاط: پس از گفتن الله اکبر، سوره حمد را می خوانیم و بدون خواندن هیچ سوره ای دیگری به رکوع و دو سجده می روئیم و تشهد و سلام را می خوانیم.

سجده سهو: اگر انسان، یکی از موارد زیر را انجام دهد، سجده سهو را باید بخواند تا نمازش درست شود:

• در بین نماز به طور غیر عمدی حرف بزند

• يك سجده را فراموش کند و پس از رفتن به رکوع رکعت بعدی یادش بیاید

- در نماز چهار رکعتی، شك بين چهار و پنج در حالت نشسته یا پنج و شش در حالت ایستاده، پیش آید
 - سلام بیجا گفتن؛ مثلا در رکعت سوم نماز چهار رکعتی، غیر عمدی سلام دهد
 - تشهد را فراموش کند.
- روش خواندن سجده سهو: پس از تمام شدن نماز، بدون حرف زدن و بدون گفتن تکبیرة الاحرام به سجده می رویم و می گوئیم بنا بر احتیاط مستحب "بسم الله و بالله اللهم صل علی محمد و آل محمد" سپس بر می گردیم و دوباره به سجده رفته و همین ذکر را می گوئیم بعد از آن تشهد و سلام را می گوئیم.

خلاصه احکام وضو

انسان باید برای انجام وضو، به ترتیب

- نیت کند
- صورت
- دست راست را بشوید
- دست چپ را بشوید
- کف سر را با رطوبتی که از دست مانده، مسح کند
- پای راست را با رطوبتی که از دست مانده، مسح کند
- با دست چپ پای چپ را مسح نماید.

*صورت را از جایی که موها روییده تا چانه و دستها را از آرنج تا نوك انگشتان، از بالا به پایین می شوئیم.

* جای مسح: قسمت روی سر که بالای پیشانی است را به هر اندازه مسح کنید کفایت ولی بهتر است به پهنای سه انگشت بسته و طول يك انگشت مسح کنید. در مسح کردن باید، دست را روی پا کشید (اگر دستها را نگه داشته و سر و پا را به آن بکشیم، باطل می شود). جای مسح باید خشك باشد و اگر کاملاً خیس باشد، وضو باطل است.

* بین دستها و سر یا پاها نباید چیزی فاصله باشد (مثل چادر، کلاه، کفش و...).

* در وضو باید محل مسح و شستن، پاك باشد و اگر نمی توان آن را پاك کرد، باید تیمم نماید.

شرایط وضو:

- آب وضو پاك باشد (نجس نباشد)
- آب وضو مباح باشد (غصبی نباشد)
- آب، مطلق باشد (یعنی خالص باشد)
- ظرف آن، مباح باشد
- ظرف آن از طلا و نقره نباشد
- اعضای وضو پاك باشند
- مانعی از رسیدن آب به اعضای وضو نباشد
- با قصد قربت و بدون ریا، وضو بگیرد
- ترتیب در شستن اعضا را رعایت کند

- موالات را رعایت کند (یعنی بین اعضای وضو فاصله نیفتد)
 - در کارهای وضو، از دیگری کمک نگیرد
- برای وضو گرفتن استفاده از آب، برای او ضرری نداشته باشد

* کسی که می‌ترسد اگر وضو بگیرد، مریض شود نباید وضو بگیرد و باید برای نماز، تیمم کند.

* اگر وقت نماز به قدری تنگ است که اگر انسان بخواهد وضو بگیرد نمازش قضا می‌شود، (ولی در صورت تیمم کردن نمازش در وقت خود ادا می‌شود) باید به جای وضو تیمم کند.

وضوی جبیره‌ای: شخصی که بر روی اعضای وضویش، زخم یا شکستگی دارد؛ اگر بتواند به طور معمول وضو بگیرد، باید چنین کند (مثلا روی زخم باز است و آب برایش ضرر ندارد و یا اینکه روی زخم بسته است ولی باز کردن و آب زدن روی آن تاثیر و ضرری ندارد) ولی اگر آب برایش ضرر دارد و باعث بدتر شدن زخم می‌شود، می‌تواند اطراف آن زخم را بشوید و اگر دست خیس بر آن زدن ضرر ندارد بهتر است که دست خیس روی آن بکشد و بعد پارچه پاکی روی آن بگذارد و دست خیس را روی پارچه نیز بکشد.

اگر زخم، خیلی شدید است و اصلا دست خیس هم بر روی آن نمی‌توان کشید، باید پارچه پاکی روی زخم بگذاریم و دست خیس خود را (که از وضو خیس است) بر روی پارچه بکشد (در غسل نیز به همین ترتیب می‌توان عمل کرد).

برای چه کارهایی باید وضو بگیریم؟

۱- نماز (بجز نماز میت)

۲- طواف کعبه

۳- رساندن جایی از بدن به نوشته عربی قرآن و اسم خدا و پیامبران و (بنا بر احتیاط)

به اسم ائمه اطهار (علیهم السلام)

برای چه کارهایی وضو گرفتن مستحب است؟

- رفتن به مسجد و حرم امامان (علیهم السلام)
- خواندن قرآن
- همراه داشتن قرآن
- رساندن جایی از بدن به جلد و حاشیه قرآن
- زیارت اهل قبور
-

چگونه وضو باطل می شود؟

- خواب به طوری که گوش نشنود و چشم نبیند
- چیزهایی که عقل را از بین می برد مانند دیوانگی، مستی و بیهوشی
- آنچه که باعث واجب شدن غسل می شود، مثل دست زدن به مرده و جُنُب شدن
- خارج شدن ادرار یا مدفوع یا باد معده و روده از انسان